

Stina Krooks

S T I F T E L S E

Palkitsemisperusteet

Näyttämötaide – teatteri

Stipendit

Ishmael Falke – 8 000 euroa

Ishmael Falke on omaleimainen esiintyjä. Hänen taiteensa vaikutukset ulottuvat näyttämön tuolle puolen. Kahden vuosikymmenen ajan hän on rikastuttanut Turun kulttuuritarjontaa innovatiivisilla ja hienoilla nukketatteriesityksillä, jotka ovat löytäneet tuhansia innostuneita katsojia ympäri maailmaa. Ruotsin- ja suomenkielisen yleisön lisäksi Falke on teoksissaan tuonut yhteen esiintyjä eri kieliryhmistä ja kulttuureista.

Rajattomalla mielikuvituksellaan ja leikkisällä ja terävällä huumorillaan sekä syvällä humanismillaan hän herättää nuket – ja muutkin yllättävät esineet – eloon silmiemme edessä. Falke näkee kaikkialla ympärillään mahdollisuuksia toisaalta jännittäviin ja toisaalta täysin arkipäiväisiin muodonmuutoksiin. Yhteiskunnassa, joka ei enää tunnu ymmärtävän ja arvostavan taiteilijan työprosesseja, Falken teokset – kuten *Näkymättömät maat*, *Väistämätön* ja varsinkin *Extra-neitsyt evankeliumi* – ovat erinomainen muistutus siitä, miten tärkeitä ovat ihmiset, jotka pystyvät hahmottamaan maailmaa uusista näkökulmista, ovat uteliaita ja avoimia uusille impulsseille ja jotka kykenevät kommunikoimaan ja ymmärtämään ihmiskunnan vajavaisuuksia. Ishmael Falke on rikastuttanut suomalaista esittävää taidetta korvaamattomalla tavalla.

Jesper Fransson – 8 000 euroa

Jesper Franssonin Hamlet-esitys Svenska Teaternissa oli yksi vuoden 2024 vaikuttavimmista roolisuorituksista suomenruotsalaisessa teatterissa. Franssonin Hamlet on meidän aikamme Hamlet; täynnä nuoruuden vimmaa, käsin kosketeltavaa intohimoa ja vinksahaneen aikamme synnyttämää ahdistusta. Franssonin Hamlet ei ollut pelkästään eheästi toteutettu kokonainen draamahenkilö, jolla on oma sisäinen elämä ja harkittu fyysinen olemus. Fransson osoitti myös hallitsevansa Shakespearen säkeet ja onnistui herättämään 400 vuotta vanhan tekstin eloon suorastaan hätkähdyttävällä tavalla. Suoritus osoitti syvällistä luetun ymmärtämistä ja vankkaa näyttelijäntyön teknistä osaamista, mikä lupaa hyvää Franssonin uralle esiintyvänä taiteilijana.

Wilhelm Grotenfelt – 8 000 euroa

Sirius-teatterin pitkäaikainen jäsen Wilhelm Grotenfelt on tuonut näyttelemiseensä kiehtovia fyysisiä ulottuvuuksia.

Esityksessä *Andetag* (2024) hän esitti useiden mieleenpainuvien roolien ohella vanhaa naista, joka vaipuu dementian hämäämään. Sanattomassa kohtauksessa hän nousee tuolille nähdäkseen, mitä hoitolaitoksessa tapahtuu verhon toisella puolella. Nainen jää kuitenkin seisomaan tuolille, kun hän aivan liian myöhään tajuaa, ettei pääse enää alas ja alkaa mumista ja sopertaa pystymättä kuitenkaan kutsumaan apua. Vivahteikkaalla fyysisellä ilmaisullaan Grotenfelt kuvaa kielensä menettäneen ihmisen avuttomuutta – mutta samalla sitä, miten tämä kuitenkin säilyttää uteliaisuutensa ja oman näkemyksensä maailmasta.

Aivan yhtä poikkeuksellinen oli hänen suorituksensa Aurinkoteatterin *Kettutyön paluu* -näytelmässä (2023), jossa hän esitti niin karussa ympäristössä varttuvaa teinityttöä, että vaikuttaa siltä kuin pohjanmaalaista turkistarhaa pyörittäisi Teksasin moottorisahamurhasta tuttu perhe. Tässä kovapintaisen selviytyjän roolissa yhdistyy hauraus ja hirteishuumori tavalla, joka herättää yhtä lailla empatiaa kuin kauhuakin.

Kettutyön paluu oli Sanna Hietalan ja Aurinkoteatterin kaksikielisen luontodokumenttitrilogian päätösosa Teatteritalo Universumissa. Nimenomaan yhteistyössään Hietalan kanssa Grotenfelt on löytänyt oman hullun, intohimoisen ja makaaberin ilmaisutapansa.

Ville Kabrell – 8 000 euroa

Säveltäjä ja äänisuunnittelija Ville Kabrell suhtautuu työhönsä kunnianhimoisesti ja uteliaasti. Ajoittain hänen lähestymistapansa ankkuroi esityksen tukevasti paikkaansa, kuten uima-altaaseen sijoitetussa *Ocean Ecstatic* -teoksessa (2021), jossa liplatus, loiske, tippuminen ja kaiku vahvistivat esityksen oivallista tilantuntua. *Familjen Bra* -näytelmässä (2020) vaarallisen ulkomaailman pauke ja jymy vahvistavat kunnollisen, kellaribunkkeriin sulkeutuneen perheen eristyneisyyttä.

Kabrell osoittaa teoksissaan, miten musiikki ja ääniympäristö ovat keskeisiä elementtejä esittävässä taiteessa, kuten Teatteri Viiruksen monumentaalisessa monialaisessa esityksessä *Doves and Bloods* (2024), jossa nimenomaan musiikkikappaleet näyttivät antavan muodon kohtauksille pikemmin kuin päinvastoin. Se, että näyttelijätäkään eivät ole välttämättömiä esittävässä taiteessa, osoitti *Dimma* (2024), valon ja äänen täyttämään isoon huonetilaan sijoitettu teos, jossa katsoja koki eksyvänsä ääriviivattomiin muotoihin.

Karolina Karanen – 8 000 euroa

Karolina Karanen on sanonut, että häntä ei näyttämölle meneminen jännitä yhtään. Se onkin ilmiselvää. Karanen on näytellyt päärooleja useissa DuvTeaternin tuotannoissa. Hän mm. esitti Edith Södergrania iltanäytännössä *Den brinnande vargen* (2014) ja prinsessaa perhechronikassa *I det stora landskapet* (2019) Svenska Teaternin päänäyttämöllä, ja vuonna 2024 hän ratkaisi mehukkaasti murhamysteerin saman teatterin Amos-näyttämöllä esityksessä *Livsfarligt på allvar*. Karaselle mikään rooli ei ole liian suuri tai liian pieni.

Karanen loistaa näyttämöllä. Hänen halunsa esiintyä ja kohdata yleisö ja siihen liittyvä leikkisyys ja loistava koominen ajoitus ovat inspiroivia, mitä näyttelijän itsevarma ja karismaattinen olemus entisestään korostaa. Karolina Karanen on syntynyt näyttämölle – ja katsojina voimme vain kiittää häntä niistä hauskoista ja koskettavista taide-elämyksistä, joita hän on meille vuosien saatossa tarjonnut.

Karoliina Koiso-Kanttila – 8 000 euroa

Karoliina Koiso-Kanttila on suunnitellut puvustuksia ja lavasteita lukuisiin suomenruotsalaisiin teatteriesityksiin Helsingistä Vaasaan yli 15 vuoden ajan. *Muodonmuutokseen* (2016) hän suunnitteli hienoja mutta hillittyjä asuja 1940-luvun hengessä, *Toveen* (2017) lukemattoman määrän eri epookkien pukuja ja *Presidenterna*-teosta (2022) varten hän tutki 1960- ja 70-lukuja. Koiso-Kanttilan työt perustuvat vankkaan tutkimustietoon ja syvälliseen taiteelliseen vuoropuheluun. Teokset henkivät lujaa taiteellista integriteettiä.

Teknisesti Koiso-Kanttilan värisilmä, kuvioiden ja muodon taju sekä herkyys materiaaleille ja tekstuureille ovat mestarillisia. Estetiikan lisäksi hän ymmärtää näyttelijöiden ja tanssijoiden kehoja: puvut eivät vastusta liikettä vaan elävät ja hengittävät tanssivan vartalon tahdissa. Koiso-Kanttilan puvut nostavat esitykset aivan uudelle tasolle ja auttavat luomaan esteettisesti vertaansa vailla olevia taideteoksia.

Matilda-musikaalin päärooleissa: Alexandra Borgström, Lillian Bui ja Lisa Kulmala – 500 euroa kukin

Alexandra Borgström, Lillian Bui ja Lisa Kulmala suoriutuvat erittäin vakuuttavasti vuoden 2024 Matilda-musikaalin nimiroolissaan Ruotsalaisen teatterin päänäyttämöllä. Vastuu, jonka he tässä suuren mittakaavan tuotannossa ottavat, on mittava, ja heidän työskentelynsä on vaikuttavaa, energistä ja vahvasti läsnä olevaa. Kun Matilda paukauttaa kätensä yhteen ja hieroo kämmeniään, tunnemme hänen lannistumattoman energiansa kihelmöivän omissa sormissamme. Borgströmin, Buin ja Kulmalan musiikillinen ja näyttämöllinen tekeminen on vaikuttavaa. Ennen muuta he tuovat esitykseen sielukkuutta ja lämpöä, joka muistuttaa meitä siitä tragediasta, mitä lasten kasvaminen ilman turvallisista aikuisista merkitsee.

Glitcher-teatteriryhmä – 10 000 euroa

Glitcher on jo viidessä vuodessa vakiinnuttanut asemansa kunnianhimoisena esittävän taiteen kollektiivina, joka on tehnyt lähtemättömän vaikutuksen Suomen ruotsinkieliseen teatterikenttään vinksahaneilla ja makaabereilla esityksillään. Teokset leikittelevät melodraamalla ja shokkivaikutuksilla pyrkien kuitenkin lopulta kuvaamaan ihmisluonnon valoisampaa puolta vahvalla huumorilla ja intuitiolla.

Teatteriryhmä on herättänyt runsaasti huomiota myös Suomen rajojen ulkopuolella, ja *The Porn Horror Musical 2*:ta ehdittiin esittää useissa Pohjoismaissa ennen Suomen ensi-iltaa Hangan teatterifestivaaleilla vuonna 2024.

Glitcher on kehittänyt oman kollektiivisen luomisen metodinsa, ja teoksillaan se murtaa näyttämötaiteessa edelleen vallitsevaa tiedostamatonta jakoa ylä- ja alakulttuuriin. Popkulttuuri ei ole kokeilevan teatteritaiteen vihollinen, vaan ryhmän jäsenet kuvaavat sitä pikemmin laajaksi yhteiseksi viitekehyykseksi, joka kertoo paljon meistä ihmisinä ja yhteiskuntana. Samalla se on myös synnillisten nautintojen karkkipussi, jolla he eivät epäroï mässäillä.

Näyttämötaide – musiikki

Kunniapalkinto

Ami Aspelund – 16 000 euroa

Ami Aspelundin laaja-alaisuus on huikeaa. Hän on tehnyt töitä lähes kaikkien musiikkityylien, myös raskaan rockin, parissa. Aspelund on julkaissut yli 20 albumia, tehnyt musikaaleja ja estradishow'ta ja esiintynyt useilla kielillä. Kaikessa hänen tekemisessään on aina iloa, innostusta, rehellisyyttä ja suurta rakkautta musiikkiin, mikä kiteytyy erittäin korkeatasoiseksi taiteeksi.

Aspelundin ensimmäinen albumi julkaistiin vuonna 1974, ja sen jälkeen hän on levyttänyt laajaa musiikillista kirjoa edustavia teoksia, viimeisimpänä jouluep vuonna 2024.

Lisäksi hän on esittänyt sekä Södergranin että Topeliuksen runoja, afrikkalaista ja latinalaisamerikkalaista musiikkia, jatsia, bluesia, gospelia ja popia, unohtamatta Piazzolan Libertangon ikimuistoista käännöstä ja levytystä, joka julkaistiin vuonna 2023 ja joka on osa hänen edelleen jatkuvaa tangomusiikin tutkimustaan.

Carita Holmström – 16 000 euroa

Carita Holmströmillä on ollut ilmiömäinen ura säveltäjänä, pianistina, laulajana ja opettajana. Hänen yli viisi vuosikymmentä kestänyt artistin taipaleensa jatkuu edelleen. Holmströmin äskettäin kantaesityksensä saanut oratorio *Elämän planeetta* on synteesi hänen luovasta työstään.

Holmströmin musiikillinen matka alkoi kahdeksanvuotiaana Sibelius-Akatemiasta ja jatkui opinnoilla Ruotsissa. Pitkän ja monipuolisen uransa aikana hän on julkaissut useita albumeita, säveltänyt kaksi musikaalia ja kamarioopperan sekä esiintynyt lukemattomissa yhteyksissä sekä sooloartistina että yhdessä muiden muusikoiden kanssa. Hän on johtanut omaa jazzorkesteriaan Players Unlimitedia ja laulanut duossa Carita & Marianne. Holmström liikkuu vapaasti estetiikan kentällä ja on erittäin taitava musiikin käsityöläinen. Hän on yhtä lailla kotonaan jatsissa kuin klassisessa musiikissa.

Säveltämisen ja esiintymisen ohella Holmströmillä on ollut tärkeä rooli pedagogina, joka on kannustanut ja kouluttanut uusia muusikkopolvia.

Holmströmin vaikutus suomalaiseen musiikkielämään on ollut tuntuva, ja hän on saanut osakseen tunnusta sekä kotimaassa että ulkomailla.

Stipendit

Cecilia Damström – 8 000 euroa

Cecilia Damströmin luovassa toiminnassa korostuu ympäristön ja sen hyvinvoinnin arvostus sekä myötäelämisen kyky. Teoksissaan hän pyrkii herättämään yleisön ymmärtämään, miten tärkeää on huolehtia ympäristöstä ja nähdä ihminen tasavertaisena muiden olentojen kanssa, ei näitä ylempänä. Cecilia Damströmiä on luonnehdittu musiikkimaailman Greta Thunbergiksi, ja hän näkee itsensä aktivistina, joka käyttää musiikkia tavoitteidensa toteuttamiseen. Hän pyrkii myös edistämään tasa-arvoa ja on tehnyt sukupuolitutkimusta osana opintojaan.

Damström suoritti säveltämisen perustutkinnon Tampereen ammattikorkeakoulussa vuonna 2014. Sitten hän on laajentanut reviiriään musiikkielämässä ja saanut tilauksia eri festivaaleilta, orkestereilta ja instituutioilta. Hän on osallistunut sekä kansallisiin että kansainvälisiin sävellyskilpailuihin ja kahminut niissä kärkisijoja. Euroopan vihreä pääkaupunki Lahti 2021 tilasi häneltä orkesteriteoksen ICE, joka voitti arvostetun Teosto-palkinnon vuonna 2022. Damström on ensimmäinen palkinnon voittanut naissäveltäjä. Vuonna 2024 Yleisradio valitsi hänen harmonikkakonserttonsa *Permafrost* Suomen edustajaksi 70. juhluvuottaan viettäneeseen International Rostrum of Composers -tapahtumaan. Samana vuonna Suomen

Radion sinfoniaorkesterin Damströmilta tilaama orkesteriteos *Extinctions* oli ehdolla Pohjoismaiden neuvoston musiikkipalkinnon saajaksi.

Damström on myös säveltänyt palkittuja musiikkiteatteriteoksia. Vuoden 2018 Aino-gaalassa hänen teoksensa *Dumma Kungen* palkittiin vuoden lastenopperana, ja seuraavana vuonna Damström debytoi Suomen Kansallisoopperassa Åshöjdenin koulun oppilaiden kantaesittämällä oopperalla *Djurens planet*.

Säveltäjänä Damström on kehittynyt orkesterimusiikin osaajaksi. Sinfoniaorkesteri on hänen ensisijainen instrumenttinsa. Sen avulla Damström luo lumoavia orkesterisointeja, jotka ilmentävät hänen sitoutumistaan. Aiheet ja ympäristöteemat vaihtelevat jäätiköiden sulamisesta joukkokuolemiin ja kulutusyhteiskunnan kestävämmyyteen. Damströmin poikkeuksellisen rikkaaseen teoskirjoon kuuluu myös kamari-, laulu- ja kuoromusiikkia sekä neljä kamarioopperaa.

Cecilia Damström elää niin kuin opettaa. Hän matkustaa julkisilla kulkuneuvoilla, ei syö ympäristöä kuormittavaa ruokaa ja muistuttaa meitä jatkuvasti siitä, että vain tasa-arvoisempi yhteiskunta voi pelastaa planeettamme.

Johanna Grüssner – 8 000 euroa

Johanna Grüssner on poikkeuksellinen muusikko ja keskeinen hahmo Ahvenanmaan musiikkielämässä. Saatuaan vankan koulutuksen Berklee College of Musicissa ja New Yorkin Manhattan School of Musicissa hän on paitsi kehittänyt omaa taidettaan myös käyttänyt musiikkia yhteiskunnallisen muutoksen edistäjänä. Toimiessaan koulun musiikinopettajana Bronxissa hän käynnisti onnistuneita nuorisohankkeita ja järjesti big bandinsa ja koulun kuoron kanssa näyttävän kiertueen Ahvenanmaalle. Hankkeesta uutisoivat muun muassa YLE, New York Times, NBC ja CNN.

Yhdentoista New Yorkissa vietetyn vuoden jälkeen Johanna asettui Tukholmaan, jossa hän nykyään vastaa Södra Latin -lukion musiikin erikoiskoulutusohjelmasta. Hän myös jatkaa yhteistyötään tunnettujen muusikoiden kanssa, tuottaa laajamittaisia musiikkiprojekteja, järjestää hyväntekeväisyysgaaloja sekä toimii freelance-laulajana. Grüssnerin vaikutus ahvenanmaalaiseen musiikkielämään on ollut mittamaton: vuonna 2009 hän perusti Ålands Projektkör -nimisen kuoron, jonka genrerajat ylittävät esitykset ovat koskettaneet kymmeniä tuhansia kuulijoita sekä Suomessa että Ruotsissa. Kuoro täytti 15 vuotta vuonna 2024.

Grüssner on monipuolinen ja karismaattinen esiintyjä, jonka osaaminen ulottuu jatsista ja improvisoinnista kuoronjohtamiseen ja maailmanmusiikkiin. Ulvens Döttrar -yhtyeensä kanssa hän tutkii etnisiä musiikkiperinteitä ja on 25 levyllään jättänyt pysyvän jäljen musiikkimaailmaan. Viimeisin teos, musikaali *Sea Spirits*, vie meidät mytologiselle matkalle Itämeren vedenalaisen maailmaan, ja sitä on esitetty sekä Ahvenanmaalla että Suomen ruotsinkielisillä alueilla vuoden 2024 aikana.

Oma taide, opetustaidot ja väsymätön panostus ovat tekijöitä, joiden turvin Grüssner kannustaa ja tukee sekä amatööri- että ammattimuusikoita.

Anna-Maria Helsing – 8 000 euroa

Anna-Maria Helsing on nykyään johtavia kapellimestareita keskipolven suomalaismuusikoiden joukossa. Valmistuttuaan viulistiksi Pietarsaareissa ja suoritettuaan jatko-opintoja Puolan Bydgoszczissa Helsing opiskeli orkesterin johtamista Sibelius-Akatemiassa Leif Segerstamin johdolla sekä osallistui Jorma Panulan, Esa-Pekka Salosen ja Gustavo Dudamelin vetämillä mestarikursseille.

Helsing sai ensimmäisen kiinnityksensä täysimittaisen sinfoniaorkesterin kapellimestariksi vuonna 2010, jolloin hän aloitti Oulun kaupunginorkesterin taiteellisena johtajana ja oli tiettävästi ensimmäinen naiskapellimestari suomalaisen sinfoniaorkesterin johdossa. Vuodesta 2013 lähtien Helsing on toiminut freelance-kapellimestarina johtaen useita tunnettuja sinfoniaorkestereita Pohjoismaissa ja manner-Euroopassa. Vuonna 2023 Helsing nimitettiin BBC Concert Orchestran ylikapellimestariksi toimittuaan orkesterin ensimmäisenä vierailevana kapellimestarina jo vuodesta 2020. (BBC Concert Orchestra on yksi Britannian yleisradioyhtiön viidestä sinfoniaorkesterista). Vuoden 2025 alusta Helsing on työskennellyt Vaasan kaupunginorkesterin taiteellisena johtajana.

Myöskään ooppera ei ole vierasta Anna-Maria Helsingille. Suomen Kansallisoopperassa hän debytoi vuonna 2008 johtaessaan Kaija Saariahon *Adriana Mater* -teoksen esityksen. Helsing on johtanut kantaesityksiä sekä perinteisiä oopperoita ja osallistunut Suomen Kansallisoopperan, Savonlinnan oopperajuhlien, Tukholman ja Kööpenhaminan kuninkaallisten oopperoiden, Islannin oopperan, Göteborgin oopperan ja Tukholman Folkoperan produktioihin.

Anna-Maria Helsing on jättänyt oman jälkensä myös suomenruotsalaisiin musiikkipiireihin. Vuonna 2003 hän oli mukana perustamassa nykyään opetusorkesterina toimivaa Wegelius Chamber Strings -orkesteria, joka tarjoaa aloitteleville muusikoille mahdollisuuden soittaa yhdessä ammattilaisten kanssa. Lisäksi orkesteri järjestää nuorten solistikilpailuja. Juuri nyt hän toimii Pietarsaaren Rusk-kamarimusiikkifestivaalien taiteellisena johtajana ohjelmistolla, joka on erittäin raikas ja innovatiivinen.

Anna-Maria Helsing on muusikko ja kapellimestari, jolla on monipuolinen ammatillinen profiili. Hänellä on silmää estetiikan eri muodoille, ja hän on kotonaan kaikissa musiikkityyleissä. Helsing toteuttaa taiteellisia pyrkimyksiään yhtä intensiivisesti sekä suurilla kansainvälisillä estradeilla että pienillä näyttämöillä, aina yhtä omistautuneesti, nöyrästi ja uskottavasti.

Jessica Riippa – 8 000 euroa

Kuuluuko muusikon kotiseutu musiikissa? Ainakin Jessica Riipan tapauksessa. Jos hän laulaisi englanniksi, suurta osaa hänen musiikistaan kutsuttaisiin varmaankin americanaksi, mutta myös Alaveteli kuuluu esityksessä, emmekä nyt tarkoita pelkästään murretta. Silti korvissamme kuuluu ennen kaikkea sellaisen vilpittömän, lahjakkaan ja sinnikkään artistin ääni, joka kertoo tarinoita ja välittää tunteita. Musiikillisesti esityksissä ovat ovet ja ikkunat auki, ja ne ilmentävät vahvaa perinnetietoisuutta mutta samalla selkeää omaa näkemystä omasta ajastamme.

Jessica Riipan ensimmäinen albumi *Calm My Nerves* ilmestyi vuonna 2013. Soolouran ohella hän johtaa La Riippa Groupia ja laulaa serkkunsa Niko Riipan kanssa duo-kokoonpanossa nimeltä Kusinerna Riippa.

Albert Sahlström – 8 000 euroa

Albert Sahlström on poikkeuksellisen lahjakas viulisti, joka nuoresta iästään huolimatta osoittaa musiikillista kypsyyttä ja vakuuttavaa instrumenttinsa hallintaa. Kolmas sija sekä Kuopion Viulukilpailussa että Juhani Heinonen -viulukilpailussa sekä kunniamaininta Anja Ignatius -viulukilpailussa ovat vakiinnuttaneet Sahlströmin aseman yhtenä Suomen lupaavimmista nuorista viulutaiteilijoista.

Sahlström aloitti viulunsoiton viisivuotiaana, ja hän on ollut mukana Sibelius-Akatemian nuoriso-ohjelmassa vuodesta 2020. Hän on hionut tekniikkaansa ja taiteellista ilmaisuaan osallistumalla kansainvälisesti tunnustettujen viulistien, kuten Cecilia Ziliacuksen, Mihaela Martinin ja Ilya Grubertin, mestarikursseille. Albert Sahlströmin sooloesiintymiset esim. Helsingin Filharmonikkojen, Vaasan Filharmonikkojen, Bulevardin kamariorkesterin ja Wegeliuksen Kamarijousten kanssa kertovat viulistin korkeasta musiikillisesta tasosta ja esiintymistaidosta.

Soolouran ohella Sahlström on kunnostautunut myös kamarimusiikin saralla. Hänen trio on mm. voittanut ensimmäisen palkinnon Jyväskylässä järjestetyn Ilmari Hannikaisen pianokamarimusiikkikilpailun kansallisessa sarjassa.

Emma Salokoski – 8 000 euroa

Emma Salokosken laulussa on harvinainen herkkyys ja läsnäolon tuntu, jossa jokainen sana merkitsee. Hänen musikaalisuutensa antaa siivet.

Salokoski on yli 20 vuotta kestäneen uransa aikana aina edustanut vankkaa taiteellista osaamista, ja hänellä on tyyliä ja taitoa leikitellä, jopa flirttailla musiikin kanssa. Hänen viimeisin albuminsa on Emma Salokoski Voices: *Juhlien jälkeen - Efter festen*, joka koostuu sekä moderniin että vanhempaan lyriikkaan sovitetuista tilaussävellyksistä. Salokosken ensimmäinen levy Quintessence-kokoonpanon kanssa julkaistiin vuonna 2001. Kaikki yhtyeen jäsenet ovat sittemmin vakiinnuttaneet asemansa musiikkielämässä osaamisellaan.

Julkaistuaan yli 20 albumia useissa eri kokoonpanoissa ja esitettyään vuosikausia monipuolista musiikkia Salokoski on tänään maamme johtavia laulajia. Häneltä on ilmestynyt kaksi ruotsinkielistä albumia Ilmiliekki Quartetin kanssa, ja Emma Salokoski Voices -yhtyeen vaikuttavalla *Juhlien jälkeen - Efter festen* -levyllä on useita hienoja ruotsinkielisiä tekstejä.

Daniel Schultz – 8 000 euroa

Daniel Schultz edustaa Suomen nuorinta sellistipolvea. Muusikkoperheessä kasvanut poika aloitti opintonsa 6-vuotiaana, ensin viululla, mutta vaihtoi selloon, kun kiinnostus jousisoitinperheen isompaan instrumenttiin heräsi muutamaa vuotta myöhemmin. Schultz on siitä lähtien määrätietoisesti luonut

itselleen vankan sellistiprofiilin, jonka huipennus saavutettiin Turun sellokilpailussa syyskuussa 2022, kun vastikään 22 vuotta täyttänyt Schultz selviytyi tasaisessa ja erittäin korkeatasoisessa kilpailussa finaaliin sijoittuen kokonaiskilpailussa kolmanneksi.

Kilpailumenestys mahdollisti myös uran toisen merkkipaalun, kun hän sai käyttöönsä Giovanni Battista Gabriellin Firenzessä vuonna 1752 valmistaman huippuluokan soittimen viideksi vuodeksi, minkä jälkeen käyttöoikeutta voidaan vielä jatkaa. Tämän vakuutusarvoltaan puolen miljoonan euron soittimen omistaa Svenska kulturfonden.

Schultz opiskelee tällä hetkellä Lontoon Royal Academy of Musicissa (RAM) tavoitteenaan maisterin tutkinto.

Taiteilijana Schultz on joustava ja kiinnostunut kaikista musiikin lajeista. Hän on jo toiminut pedagogina ja kannustanut uutta sellistipolvea muun muassa helsinkiläisen Musik- och kulturskolan Sandelsin opettajana. Vuodesta 2024 lähtien Schultz on soittanut muiden RAMin opiskelijoiden kanssa eri kokoonpanoissa, varsinkin jousikvartetti Kareliassa, joka toimii nuorten muusikoiden hautomona. Kvartetti vieraili myös Kuhmon kamarimusiikkifestivaaleilla kesällä 2024 ja osallistui mestarikurssille Oleg Kagan -stipendin turvin.

Kuvataide

Kunniapalkinto

Silja Rantanen – 16 000 euroa

Silja Rantanen on tehnyt vaikuttavan uran: hän opiskeli arkkitehtuuria Teknillisessä korkeakoulussa 1970-luvulla ja maalausta Kuvataideakatemiassa ja väitteli tohtoriksi Kuvataideakatemiasta vuonna 2014. Läpimurtonsa Rantanen koki 1980-luvulla, jolloin hän kohosi yhdeksi suomalaista taidekenttää uudistaneista vahvoista naistaiteilijoista. Samalla Rantasesta tuli yksi kansainvälisiin näyttelyihin kutsutuista suomalaistaiteilijoista: vuonna 1986 hän esimerkiksi edusti Suomea Venetsian biennaalissa. Hän on voittanut useita palkintoja, muun muassa Ars Fennica -palkinnon vuonna 1996 ja Pro Finlandia -mitalin vuonna 2005.

Rantasen maalaukset pohjautuvat usein erilaisiin arkkitehtonisiin muotoihin ja topografisiin elementteihin. Harkittu värien käyttö ja persoonallinen sivellinjälki korostavat toteutuksen ainutlaatuista viehätystä. Viime aikoina hän on saavuttanut menestystä mosaiikkitekniikoilla.

Oman taiteilijanuransa ohella Rantanen on opettanut kokonaista taideopiskelijoiden sukupolvea ensin Tukholman kuninkaallisen taidekorkeakoulun professorina ja myöhemmin 2010-luvulla Kuvataideakatemian professorina.

Stipendit

Erika Adamsson – 8 000 euroa

Erika Adamssonin figuratiivisten maalausten aiheet ovat peräisin suoraan arkielämästä. Taidokkaat muotokuvat osoittavat vahvaa kykyä kuvata ihmisiä tavalla, joka tuo esiin heidän luonteensa. Adamsson on kehittänyt aivan oman maalaustekniikkansa, jolle on ominaista voimakkaat värit ja alumiinipellille tehdyt elävät siveltimenvedot. Epätavallisen alustan sileä pinta hämmöttää aina kuvan alta, ja metallin läsnäolo onkin toinen hänen ilmaisukeinoistaan. Viime aikoina Adamsson on työstänyt hanketta, jossa kuvataan erilaisten kotimuseoiden sisätiloja ja jossa hän onnistuu vangitsemaan historiallisten paikkojen tunnelman hyvin jännittävästi.

Adamsson on myös suosittu opettaja, joka on opettanut mm. Åbo svenska arbetarinstitutissa vuodesta 1999. Häntä voidaan syystä luonnehtia keskeiseksi hahmoksi Turun kulttuurielämässä.

Kira Björklund – 8 000 euroa

Kira Björklundin taiteessa on sekä haurautta että voimaa. Viime vuosina hän on työskennellyt pääasiassa tekstiilitaiteen parissa ja tutkinut käyttämiensä materiaalien luonnetta harkituin keinoin. Björklund käyttää usein läpikuultavia kankaita, kuten silkkiä tai sifonkia, joita hän käsittelee luonnonvärein ja kirjailuin. Björklundin töille ominaiset kirkkaan punaisen, keltaisen ja kermanvärin sävyt saadaan käyttämällä

värjäysprosessissa luonnonvaraisia kasveja, marjoja ja sieniä. Björklundin viime syksynä Loisti Galleriassa Helsingissä järjestetyssä näyttelyssä *Subtila signaler* esillä oli pelkästään harmonisia sävyjä, mutta ohuet kankaat oli usein naulattu koviin puukehyksiin. Kontrasti tarjosi hiljaisen kertomuksen kehosta ja sairaudesta, ja vaikutelma vain vahvistui teosten ompeleita ja kirjontaa tarkastellessa. Björklund osoittaa taiteessaan, että pidättyvyys ja symboliikka voi kertoa paljon aiheistaan.

Annabel Kajetski – 8 000 euroa

Annabel Kajetski osallistui keväällä 2024 Kuvataideakatemian Kuvan Kevät -maisterinäyttelyyn teoksella, joka oli koko valtavan kokonaisuuden kunnianhimoisimpia. *EchoChamber*-installaatio koostui pimennetystä, hopeanhoitoisesta huoneesta, jossa esitettiin valvontaa kuvaavaa videoteosta. Huoneessa kävijöitä skannasi ja analysoi tekoälyä hyödyntävä valvontaohjelma. Vaikka tekoälyä käytetään juuri nyt ehkä liikaakin taiteessa, Kajetski onnistui loihtimaan tästä hankalasta trenditeemasta jotakin omaa ja merkityksellistä. Hän on osoittanut jo aiemmissa töissään, että hänellä on kyky ajatella isosti ja kolmiulotteisesti.

Lisäksi Kajetski on ollut mukana perustamassa riippumatonta Asbestos-taidehallia, joka tarjoaa näyttelytilaa nuorille ja nouseville taiteilijoille. Myös tämä edustaa merkittävää panostusta taiteeseen.

Heidi Lampenius – 8 000 euroa

Heidi Lampenius on taidemaalari, jonka visuaalinen ilmaisu ei jää koskaan polkemaan paikallaan. Hän seuraa määrätietoisesti itse määrittämiään mutkittavia polkuja ja tutkii jatkuvasti suhdettaan materiaaleihin ja teknologiaan. Lampenius on muun muassa pessyt maalaa ja mustetta kankailtaan ja luonut siten uusia kuvia ja kuoseja. Viimeisimmässä Helsinki Contemporary -galleriassa vuoden 2024 lopulla pidetyssä yksityisnäyttelyssään *Ground Colour* Lampenius keskittyi maaperään ja luonnonpigmentteihin. Nämä uudet teokset oli maalattu eri savilajeilla, ja niiden kauniit värit toivat luonnon ja ympäristön näkyväksi runollisella ja kauniilla tavalla. Se tuntuu merkitykselliseltä ja tärkeältä tänä myrskyisänä aikanamme.

Mattias Löfqvist – 8 000 euroa

Vaasalaisen Mattias Löfqvistin maalauksia oli viime kesänä esillä Taidemaalariliiton galleriassa Helsingissä. Niiden omalaatuinen kaihon ja huumorin yhdistelmä teki vaikutuksen. Oman merkittävän lisänsä tiheään tunnelmaan toi Löfqvistin väripaletti. Siinä vaaleanpunaisen, ruskean ja violetin sävyjen määrätietoinen käyttö loi ainutlaatuisen hämärän valon, johon kuvatut sisätilat ja rakennukset verhoutuivat. Löfqvistin koko teokselle on ominaista varma tuntuma murrettujen värien mahdollisuuksiin. Tapa, jolla hän yhdistelee värejä ja antaa siveltimen vetojen jäädä osaksi työtä, on yhtäältä karski ja toisaalta kaunis.

Leonor Ruiz Dubrovin – 8 000 euroa

Leonor Ruiz Dubrovin on taiteilija, jolla on harvinainen kyky tulkita pimeyttä, painajaisia ja melankoliaa. Hänen töissään on paljon mustaa, eikä hän myöskään karta groteskia tai teatraalisuutta. Ruiz Dubrovinille on tunnusomaista, että dramaattisista teemoista ja sävyistä huolimatta hän ei koskaan paljasta liikaa, vaan luo moniselitteisiä teoksia erittäin harkitusti. Lisäksi hän on äärimmäisen taitava öljyvärimaalari, jonka hieman hämärä ja sumuinen ilmaisu on sekä tuttua että mieleenpainuvaa. Hänen Forum Boxissa vuonna 2023 pidetty yksityisnäyttelynsä *Bolthole* teki suuren vaikutuksen – kiiltäviä pintoja ja fetistisiä naamioita kuvataan harvoin näin tyylikkäästi.

Portfolio-residenssiohjelma yhteistyössä Suomen Tanskan kulttuuri-instituutin kanssa

Frans Nybacka

Frans Nybacka on eräänlainen piilojulkkis, joka tekee väistämättä suuren vaikutuksen. Hänen soittimessaan on lukuisia kieliä, joilla hän luo kaikkea musiikista tatuointeihin. Vaikka Nybackan portfolio sisältää sekä musiikkivideoita että tyylikästä graafista suunnittelua, hän kanavoi luovuutensa ennen kaikkea maalaustaiteeseen. Maalarina hän on pitkälti itseoppinut, mikä vain lisää hänen kiehtovuuttaan: alan konventiot eivät näytä sitovan häntä, ja hänellä on uskomaton mielikuvitus. Nybackan maalaukset tihkuvat salaperäisyyttä, symboleja ja viittauksia sekä animeen että antiikkiin. Usein toistuva muoto on erikokoisista ruuduista koostuva kompositio, jossa jokaisessa ruudussa on erilainen kuva. Mielleyhtymät vievät sarjakuviin ja myös uskonnollisiin ikoneihin. Nybackan tuotteliaisuus on mahdollistanut useita

yksityisnäyttelyitä, joita on pidetty mm. Galleria Huudossa Helsingissä ja Poriginalissa Porissa. Hänen työtahtinsa pitää katsojan varpaillaan, sillä koskaan ei tiedä, mihin hänen kekseliäisyytensä seuraavaksi johtaa.

Aurea Tantt

Aurea Tantt valmistui viime keväänä Tukholman Konstfackista. Teoksista näkee heti, että kyseessä on taiteilija, jota kannattaa pitää silmällä. Tanttun lopputyön lähtökohtana olivat matkapuhelimella otetut kuvat, joita hänen tuolloin Puolassa asunut puolisonsa oli lähettänyt. Lähtökohtana voi olla aivan tavanomainen maaseutunäkymä, esimerkiksi tienristeys tai heinäkuorma. Niistä Tantt luo maagisia maalauksia, joissa todellisuus näyttää usein olevan hajoamaisillaan. Käyttämällä teknisesti haastavaa öljyn ja juutin yhdistelmää hän onnistuu loihtimaan kuvia, jotka elävät jossakin arkielämän ja unelmien välimaastossa. Tanttun maalauksissa on vakavuutta ja eksistentiaalisia sävyjä, mutta myös keveyttä ja kauneutta. Siksi niitä on ilo tarkastella.